

Czy warto uprawiać rzepak ozimy?

Rzepak ozimy coraz śmielej wkracza na krajowe i podlaskie pola uprawne. W Polsce, w 2021 roku uprawiany był na około 900 tysiącach hektarów, co dało nam trzecie miejsce w Europie, po Francji i Niemczech, przy średnich plonach podawanych przez GUS ok. 3,0 t/ha. Głównie jego zastosowanie to produkcja oleju rzepakowego i wykorzystywanie jako pasza śruty uzyskiwanej w procesie ekstrakcji.

Dane, które można pozyskać na stronach ARiMR pokazują systematyczny wzrost powierzchni uprawy rzepaku ozimego w Polsce.

Z danych wynika, że w tym roku w kraju po raz pierwszy rzepak został zasiany na powierzchni powyżej miliona hektarów, co stanowi 7,44% areалу użytków rolnych. Dynamika wzrostu powierzchni zasiewu w ciągu trzech lat to 19,86%. Jak zatem wygląda uprawa w poszczególnych województwach w 2022 roku? Odpowiedź na to pytanie przedstawia tabela nr 2.

Największa powierzchnia uprawy rzepaku ozimego znajduje się w województwie dolnośląskim, a w czołówce są województwa lubelskie i zachodniopomorskie. Ma to odzwierciedlenie w procentowym udziale tych województw w strukturze zasiewu w kraju. Nasze województwo jest na trzynastym miejscu wśród szesnastu województw. Trochę inaczej przedstawia się klasyfikacja uprawy rzepaku w strukturze zasiewu w województwach. Najwięcej jest w województwie opolskim, gdzie prawie co szósty hektar zasiany jest rzepakiem, a u nas co 50.

Rzepak w województwie podlaskim

Wśród czternastu powiatów, czołówkę w uprawie rzepaku tworzą powiaty: bielski, hajnowski i białostocki, a najmniejszy areal jest w powiatach: sejneńskim, grajewskim i kolneńskim. Liderem w każdym z trzech analizowanych lat jest powiat bielski, który w obecnym roku przekroczył powierzchnię 5 tysięcy ha, a „kopcuszkim” – powiat kolneński z niecałymi 50 ha. Największą dynamikę wzrostu między rokiem 2020, a 2022 również ma powiat bielski, który zwiększył areal uprawy o blisko 2 tys. ha, chociaż biorąc pod uwagę procentowy wzrost zasiewów palmę pierwszeństwa trzeba przyznać powiatowi sejneńskiemu – wzrost o ok. 1 900% i grajewskiemu – wzrost o blisko 700%. Do ubiegłego roku najmniejszą powierzchnię uprawy miał powiat sejneński, niecałe 10 ha, ale po ostatnich zasiewach wyprzedził nawet powiat kolneński, w którym notowany jest regres uprawy w analizowanym okresie. Szczegóły przedstawia tabela nr 3.

Alina Śledziwska
PODR Szepietowo

Tabela 1. Powierzchnia uprawy rzepaku ozimego w Polsce

Województwo	Procentowy udział w pow. UR w kraju	Województwo	Procentowy udział w pow. UR w województwie	Województwo	Powierzchnia uprawy (ha)
Dolnośląskie	0,92	Opolskie	1,00	Dolnośląskie	130632,96
Lubelskie	0,86	Dolnośląskie	14,42	Lubelskie	121602,08
Zachodniopomorskie	0,79	Zachodniopomorskie	12,09	Zachodniopomorskie	111596,56
Podlaskie	0,15	Podlaskie	2,11	Podlaskie	21500,61

Tabela 2. Powierzchnia uprawy rzepaku ozimego według województw

Województwo	Procentowy udział w pow. UR w kraju	Województwo	Procentowy udział w pow. UR w województwie	Województwo	Powierzchnia uprawy (ha)
Dolnośląskie	0,92	Opolskie	1,00	Dolnośląskie	130632,96
Lubelskie	0,86	Dolnośląskie	14,42	Lubelskie	121602,08
Zachodnio-pomorskie	0,79	Zachodnio -pomorskie	12,09	Zachodnio- pomorskie	111596,56
Podlaskie	0,15	Podlaskie	2,11	Podlaskie	21500,61

Tabela 3. Uprawa rzepaku ozimego w województwie podlaskim

Powiat	Powierzchnia w 2020 roku (ha)	Powierzchnia w 2021 roku (ha)	Powierzchnia w 2022 roku (ha)	Wzrost w powierzchni pomiędzy 2022 a 2020 rokiem (ha)
Bielski	3640,64	4958,03	5619,30	1978,66
Hajnowski	3118,53	3815,07	3667,43	548,90
Białostocki	2164,71	2748,82	3379,79	1215,08
Wysokomazowiecki	1751,98	1995,16	2335,12	583,14
Sokólski	1084,30	1461,48	1869,10	784,80
Siemiatycki	1078,90	1595,58	1755,59	676,69
Moniecki	411,10	621,37	958,79	547,69
Zambrowski	501,87	682,66	768,30	266,43
Łomżyński	341,44	333,51	433,41	91,97
Suwalski	46,78	98,39	268,24	221,46
Augustowski	58,17	151,19	192,29	134,12
Kolneński	56,57	49,16	49,45	-7,12
Grajewski	20,86	49,09	145,18	124,32
Sejneński	3,11	8,01	58,61	55,50
Razem	14 278,96	18 568,24	21 500,61	